

Kursplan

Styrelsen för Polisutbildningen
Polisutbildningen

1PU09U Polisutbildning för deltagare i Polisens
chefsförsörjningsprogram - mot strategisk nivå, 19 Veckor

Police work – for participants in the management succession
program for the Police, 19 Weeks

Ämnesgrupp

Övrigt inom samhällsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GXX

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Polisutbildningen 2011-03-10

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2011

Förkunskaper

15 poäng förvaltningsrätt, anställd vid Rikspolisstyrelsen som Polischefsaspirant

Förväntade studieresultat

Allmänt

Brottsförebyggande process

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kunskap om de grundläggande momenten i polisens ordningshållande, trygghetsskapande och brottsförebyggande uppdrag.
- kunna tillämpa ett professionellt etiskt förhållningssätt i sin polisära verksamhet
- kunna redogöra för polisens uppdrag i samhället
- ha kännedom om hur polisens som en statlig myndighet styrs

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kännedom om aktuella teorier om brottslighetens orsaker
- ha kännedom om kriminalpolitikens utveckling i Sverige
- kunna redogöra för, problematisera och bedöma den officiella brottsstatistiken
- ha förmåga att reflektera över olika etiska aspekter på kriminalpolitiken samt resonera kring straffandets olika normativa legitimeringar

Dessutom skall den studerande efter avslutad kurs:

- förstå hur polisens underrättelsemodell (PUM) används för polisens

- brottsförebyggande och brottsbekämpande arbete.
- kunna bedöma källa och information enligt den så kallade 4X4 modellen

Brottsutredande process

Efter genomgången kurs skall studenten:

- kunna förstå vikten av tidiga förstahandsåtgärder på en brottsplats
- kunna förstå Rikspolisstyrelsens utarbetade strategi för ett nationellt utredningskoncept (PNU)
- inneha kännedom om för polisen relevanta delar av utlänningslagen och sekretesslagstiftningen
- ha kännedom om polisens roll i att hand om brottsoffer
- ha förmåga att praktiskt genomföra korrekta tillförlitlighetsbedömningar samt ha god kännedom om forskningsläget för tillförlitlighetsbedömningar i rättslig kontext
- ha god kännedom om modern polisiär förhörsmetodik samt psykologiska påverkansfaktorer i polisiär utredningsmetodik och hur de negativa effekterna av dessa kan motverkas

Den studerande skall efter genomgången kurs vidare:

- ha god kunskap om bärande svenska och europarättsliga rättsprinciper utifrån ett MR-perspektiv
- kunna applicera tidigare uppnådda kunskaper i juridisk metod och förvaltningsrätt i ett polisärt sammanhang
- ha kunskap om straffrättens allmänna del, främst i fråga om:
  - *straffrättens tillämplighet i tid och rum*
  - *objektiva och subjektiva rekvisit*
  - *förstadier till fullbordade brott och medverkan till brott*
  - *ansvarsfrihetsgrunder*
- ha kunskap om det straffrättsliga påföljdssystemet
- ha kunskap om den svenska straffprocessrätten, främst i fråga om:
  - *olika aktörers roller*
  - *grundregler och principer för förundersökning*
  - *straffprocessuella tvångsmedel*
  - *huvudförhandling i brottmål*
- ha kunskap om centrala straffbud i brottsbalken
- ha kunskap om viktiga specialstraffrättsliga brott
- ha god kunskap om tjänsteansvaret inom polisen inklusive straffansvaret, disciplinförfarandet och handläggningen av anmälningar mot poliser

Efter avslutad utbildning förväntas studenten:

- ha kännedom om hur rättssystemet hanterar unga lagöverträdare inom aktuell lagstiftning i LUL, Alkoholagen, Polislagen samt relevant RPSFS
- kunna reflektera över balansgången mellan effektivitet och kvalitet ur ett såväl organisatoriskt som juridiskt, etiskt perspektiv
- kunna förstå och tillämpa det etiska förhållningssätt som ligger bakom objektivitets-, hänsyns- och skyndsamhets-principerna

Efter avslutad kurs skall studenten:

- ha kännedom om problematiken kring brott i nära relation ur ett historiskt och ett

genusperspektiv.

Den studerande skall efter genomgången kurs:

- ha kännedom om de vanligaste psykiska sjukdomarna och störningarna t.ex. tillstånd och tecken på psykos, mani och borderline
- kunna de polisoperativa och juridiska lagstöden som tas upp i kursen, kopplat till begreppet allvarlig psykisk störning

Studenten skall efter genomgången kurs ha kännedom om den nationella kriminaltekniska strategin. Dessutom skall studenten ha kännedom om polisutbildningens innehåll och mål avseende kriminalteknik. Studenten skall även känna till de tekniska rotlarnas arbetsuppgifter och deras arbetsmetoder i stort.

Efter avslutad utbildning förväntas studenten:

- kunna hantera polisens IT-system enligt de föreskrifter och allmänna råd som finns angivna i Rikspolisstyrelsens författningssamling RPSFS 170-1 och 174-1
- ha kännedom om anmälningsrutinen RAR, utredningsrutinen DurTvå, PUST applikationen, Formulärportalen samt Centrala system
- ha kännedom om sambandet mellan lagstiftning och avrapportering samt betydelsen av att all dokumentation i polisiära program/system är relevant för rättsprocessen

Färdighetsämnen

Polisbilskörning

Studenten skall efter genomförd kurs ha övergripande kännedom om de olika moment som ingår i utbildningen i polisbilskörning. Studenten skall ha genomfört de olika momenten samt deltagit i en genomgång av Polisens Taktiska Bilkörning, PTB.

Vapen

Efter fullgjord kurs skall studenten kunna "visa färdighet och förmåga" att genomföra ett godkänt skjutprov samt erhålla godkänt resultat på det skriftliga provet. Vidare skall studenten "visa insikt och förståelse för" vad säker vapenhantering innebär. Konkret menas att studenten skall visa mognad, ansvar och kunna förhålla sig till de säkerhetsregler som det innebär att bära/ansvända skarpladdade vapen.

Konflikthantering

Studenten skall efter fullgjord kurs ha kännedom om:

- de olycksfallsrisker som finns i samband med våldsanvändning och utövande av grepptekniker

Studenten ska dessutom:

- ha en förmåga i de grundläggande grepp och självskyddstekniker som anges i kursinnehållet
- ha kunskapen och förmågan att på ett säkert sätt ingripa i situationer med varierande hotbild med utgångspunkt av vad som sägs i det grundläggande taktiska förhållningssättet

Nationell bastaktik

Studenten skall efter genomgången kurs:

- ha kännedom om uppbyggnaden och innehållet i den nationella bastaktiken samt bakgrunden till densamma

- ha kunskap om det kommunikativa förhållningssättet i nationell bastaktik

RAKEL

Efter avslutad kurs ska individen ha kunskap om radiosystemet RAKEL ur lednings- och samverkansperspektiv. Individen ska självständigt kunna använda mobila radiostationer för att komma i kontakt med polisiär eller annan myndighets kommunikationscentral samt andra mobila radioenheter anslutna till RAKEL.

Innehåll

Delkurs: Brottsförebyggande process

Delkursen behandlar polisens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Kursen tar upp aktuella kriminologiska teorier och introducerar studenterna i polisens underrättelsemodell som en modell för styrning av den brottsförebyggande och brottsbekämpande verksamheten. Delkursen behandlar vidare några grundläggande moment i uppdraget att upprätthålla ordning och säkerhet i samhället. Relevant lagstiftning sätts i sitt sammanhang. Dokumentation av polisingripanden kopplade till Polislagen och därtill besläktade lagar behandlas.

Polisens roll i samhället och dess organisation utgör en del av denna delkurs.

Delkurs: Brottsutredande process

I delkursen behandlas den brottsutredande processen från brottstillfälle till överlämning av ärendet till åklagare. Rättegångsbalkens regler för bedrivande av förundersökning utgör huvudspåret vilket kompletteras med den praktiska hanteringen av olika lagrum i densamma.

Ledningen av förundersökningen, dokumentation, bemötande av vittnen, målsäganden och misstänkta personen behandlas inom ramen för kursen. Brott och fenomen som ställer särskilda krav på utredningsarbetet såsom brott begångna av ungdomar, narkotikabrott, trafikbrott och brott i nära relation ingår specifikt i kursen. Den så kallade brottskatalogen vilken återfinns i Brottsbalken går igenom. Regler om offentlighet och sekretess har sina givna platser inom ramen för denna kurs. Studenten skall dessutom ha informerats om polisens hot och riskbedömningar samt hur polisen samverkar med andra myndigheter och organisationer i ärenden rörande brott i nära relation. Polisens internationella informationskanaler och de formella internationella samarbeten som svensk polis deltar kommer att presenteras under kursen.

Studenten kommer att ges insikter i den kriminaltekniska verksamheten och få möjlighet att närvara vid olika moment i den kriminaltekniska processen.

Polisens IT system kommer att vara en del av denna delkurs.

Färdighetsämnen

Polisbilskörning

Studenterna kommer att få prova på de olika moment som ingår i polisbilskörningen under den ordinarie grundutbildningen. De kommer dessutom att få en genomgång av Polis Taktisk Bilkörning (PTB) och få kunskap om varför det finns anledning till förändringar i den ordinarie polisutbildningen. I momentet ingår att gå igenom polisens trafiksäkerhetsarbete med grund i nollvisionen och mer specificerat i Polisens Nationella Strategi. Polisens trafiksäkerhetspolicy och lagar och förordningar knutna till trafiksäkerhetsarbetet avhandlas.

Vapen

Vapnets funktion/konstruktion kommer att avhandlas med fokus på polisens ordinarie tjänstevapen, pistol. Säkerhet på skjutbanan går igenom likväl som ammunitionens verkan. Hanteringen och skjutning tränas för att mynna ut i ett kompetensprov innan kursen avslutas.

Konflikthantering

Studenterna kommer att få en genomgång av ämnet konflikthantering så som det genomförs under ordinarie grundutbildning vid Linnéuniversitetet. Vidare kommer studenterna att få delta i lektioner som genomförs under ordinarie utbildning. Dessutom

skall deltagarna genomföra ett antal moment som ingår i ordinarie undervisning. Dessa moment skall genomföras genom respektive länsinstruktörs försorg.

Nationell bastaktik

Polisens nationella bastaktiska koncept presenteras i termer av dess uppbyggnad i tre ”ben” och den historiska utvecklingen.

Rakel

Den historiska bakgrunden till införande av Rakel systemet som övergripande kommunikationssystem vid för krishantering och daglig kommunikation inom och mellan offentliga organisationer som ansvarar kring för samhället nödvändiga funktioner inom ordning, säkerhet och hälsa.

Undervisningsformer

Undervisningen kommer att bedrivas som distans undervisning med 5 obligatoriska träffar på Linnéuniversitet. För distansdelen av undervisningen kommer lärplattformen Blackboard att utgöra basen. Undervisningen kommer att till sin metodik vara problembaserad. Kunskapsinhämtningen sker genom individuellt arbete, basgruppsarbete, seminarier, handledning, föreläsningar och litteraturstudier. Studenten förutsätts delta aktivt i diskussioner som förs under olika moment av utbildningen. Studenterna har vid de myndigheter de är placerade vid tillgång till mentorer som skall tillvaratas för kunskapsinhämtningen.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Examinationerna på kursen sker såväl muntligt som skriftligt. Vissa moment examineras genom aktivt deltagande i grupparbeten, vid handledningar, under seminarier eller föreläsningar. Varje lärare kommer att i samband med momentstart informera om hur momentet examineras.

Tillfälle för omexaminationer kommer att anordnas efter behov.

Kursvärdering

I samråd mellan examinator och kursansvarig utvärderas kursen i samband med att den är till ända.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Berggren, Nils-Olof & Munck, Johan /Munck (2009), *Polislagen – En kommentar*, Stockholm, Nordstedt Juridik, ISBN 978-91-39-11095-8 (Valda delar enligt anvisningar under kursens gång)

Bring, Thomas & Diesen, Christian (2009), *Förundersökning*, Stockholm, Nordstedt Juridik, ISBN 978-91-39-20470-1 (Valda delar enligt anvisningar under kursens gång)

Christiansson, S-Å., Engelberg, E. & Holmberg, U. (1998). *Avancerad förhørs- och intervjumetodik*. Stockholm: Natur & Kultur (Del av kapitel 12, i pdf på Blackboard)

Fitger, Peter, Särtryck ur Rättegångsbalken, Kap 19-28, 36, Stockholm, Nordstedt Juridik, ISBN 91-39-01144-5, senaste upplagan (Valda delar enligt anvisningar under kursens gång)

Fuhrman, (2008) *Trafiknykterhetsbrott* ISBN 978-91-633-2825-1

Furuhagen Björn. (2009). *Från fjärdingsman till närpolis - en kortfattad svensk polishistoria*. Växjö University Studies in Policing nr 002-200965 sid

Granhag, P-A. (2001). *Vittnespsykologi*. Lund: Studentlitteratur. (Kap 3-7 och 9-10). ISBN 91-44-61731-3

Hanns Von Hofer (2008) *Brott och straff i Sverige: Historisk kriminalstatistik*

1750–2005, Diagram, tabeller och kommentarer. Rapport 2008:1. Kriminologiska institutionen. Säljes som kopia.

Hasselrot, Astrid. (2005) *Nationell bastaktik: utbildningsmaterial*. Solna, Polishögskolan

Kronkvist, O. & Skoglund, P. (2008). *Polisförhör med misstänkta, kompletterande kompendium*. 2 upplagan Växjö: Linnéuniversitetet (i pdf på Blackboard)

Kronkvist, O. (2007). *Att avslöja lögn*, 2:a upplagan. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05020-1

Lalander, Philip. (2009). *Respekt – Gatukultur, ny etnicitet och droger*. Malmö, Liber ISBN 978-91-47-08950-5

Norée, Annika (2008), *Polisers rätt till våld*, Stockholm, Nordstedt Juridik, ISBN 978-91-39-10907-5 (Valda delar enligt anvisningar under kursens gång)

Olsson Jan & Kupper Thomas (2009). *Grundläggande kriminalteknik*. Jure ISBN 978-91-7223-364-5 Sidor 7-15, 50-147

Richard A. Ball, J. Robert Lilly & Francis T. Cullen (2010) (5:e uppl) *Criminological Theory: Context and Consequences*. London: Sage Publications. 504s.504s. ISBN10: 141298145X

SOU2007:39. *Framtidens polis. Delbetänkande av utredningen om den framtida polisutbildningen*
Stockholm Fritzes 130 sid

Sveriges Rikes Lag, Nordstedt Juridik, 2010 eller 2011 års upplaga

Thunved, Anders. Clevesköld, Lars. Thunved, Birgit. (2010). *Samhället och de unga lagöverträdarna*, Norstedts Juridik 4:e upplagan, ISBN 978-91-39-11121-4

Trafiklagstiftningar 2010, NTF:s förlag, ISSN 0280-8811

Wennberg, Susanne (2008), *Introduktion till straffrätten*, Stockholm, Nordstedt Juridik, ISBN 978-91-39-20472-5

Zila, Josef (2009), *Specialstraffrätten – En introduktion*, Stockholm, Nordstedt Juridik, ISBN 978-91-39-20526-5 (Valda delar enligt anvisningar under kursens gång)

Dahlström/Nilsson/Westerlund (2008 eller senaste upplagan), *Brott och påföljder*, Göteborg, Bruuns Bokförlag, ISBN97891-86346-17-1 (valda delar under kursens gång)